

Rostkowski, Zbigniew Stanisław

Płyta nagrobna z kościoła parafialnego w Narwi

"Biuletyn Konserwatorski Województwa Podlaskiego", 24, 2018, s. 87-[96]

Zdigitalizowano w ramach projektu pn. Budowa platformy "Podlaskie Czasopisma Regionalne", dofinansowanego z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki” Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (umowa SONB/SP/465121/2020).

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Udostępniono do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZBIGNIEW ROSTKOWSKI
Drohiczyn

Płyta nagrobna z kościoła parafialnego w Narwi

WSTĘP

Kościół rzymskokatolicki pw. Wniebowzięcia NMP i św. Stanisława BM w Narwi, który został wzniesiony z drewna w latach 1751-1755¹, mieści w sobie wiele cennych zabytków, zarówno pod względem historycznym, jak i artystycznym. Jednym z nich jest kamienna płyta nagrobna, której dzieje oraz wygląd przez dziesiątki lat rozpały umysły i wyobraźnię wielu historyków i badaczy kultury. Zapewne z tego powodu powstały opowiadania graniczące często z legendą, w których ludzka wyobraźnia starała się wytłumaczyć dzieje reliktu w postaci nagrobnej płyty z kościoła parafialnego w Narwi.

Poniższe opracowanie jest pierwszą usystematyzowaną i całościową próbą zaprezentowania historii tej płyty na podstawie dokumentów i materiałów zachowanych między innymi w archiwach diecezjalnych i państwowych: Drohiczyna, Krakowa, Moskwy, Siedlec i Wilna.

1. WYGLĄD PŁYTY NAGROBNEJ

Płyta nagrobna z kościoła w Narwi ma formę podłużnego prostokąta o wymiarach: 210 cm długości, 95 cm szerokości i 8 cm grubości. Barbara Cichońska z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku twierdzi, że została wykonana z piaskowca w stylu renesansowym w 2. poł. XVI w.² Na jej powierzchni, która w dużym stopniu jest starta i nieczytelna, możemy dostrzec niski relief przedstawiający rycerza w zbroi w pozycji frontalnej, z halabardą w lewej dłoni, którego głowa spoczywa na poduszce³. Jego ręce są odchylone i ugięte w łokciach, dłonie zaś przylegają do zbroi. Przy lewej nodze, jak czytamy we wspomnianej karcie zabytku ruchomego WUOZ w Białymstoku, istnieje zarys siedzącego psa. Na powierzchni nie ma żadnych zachowanych inskrypcji. Na polecenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz dzięki staraniom ks. prał. mgr. Zbigniewa Niemyjskiego w 2013 r. została poddana gruntownej restauracji⁴. Tego dzieła dokonał mgr Michał Jackowski – rzeźbiarz i dyplomowany konserwator zabytków z Białegostoku.

2. LUDOWE PODANIA I TRADYCJE

Duży stopień zniszczenia powierzchni płyty i brak zachowanych inskrypcji sprawiły, że stała się ona źródłem wielu domysłów oraz legendarnych opowiadań. Według lokalnej tradycji, płyta z piaskowca przedstawia płaskorzeźbę rycerza w hełmie z mieczem oraz z psem siedzącym z lewej strony jego nóg⁵.

W okresie studiów seminaryjnych wielokrotnie słyszałem z ust ks. inf. dr. Eugeniusza Beszty-Borowskiego, miłośnika regionalnej historii i założyciela Muzeum Diecezjalnego w Drohiczyźnie, że płyta z narewskiego kościoła przedstawia myśliwego trzymającego włócznię. Prawdopodobnie miał on należeć do orszaku rycerzy i myśliwych króla Zygmunta Augusta. Pewnego razu jednak, rycerz ten, wiodący hulaszczę życie i wyrządzający liczne krzywdy, został śmiertelnie raniony podczas królewskich łowów. Widząc, że zbliża się koniec jego żywota, nawrócił się i wyraził skruchę za popełnione złe czyny. Jego ostatnią wolą było, aby ciało po śmierci zostało złożone pod progiem narewskiego kościoła i przykryte płytą. W duchu pokuty i ku pouczeniu potomnych miał być deptany przez wchodzących do świątyni, aby w ten sposób zadośćuczynić za grzeszne życie. Jednocześnie chciał prosić wiernych, aby modlili się o zbawienie jego duszy.

Jeszcze inna wersja ludowego podania mówiła o jakimś wypędzonym banicie, który napadał na podróżnych w okolicach Narwi i rabował ich dobytek. Dopiero, kiedy został śmiertelnie ranny, nawrócił się na łożu śmierci i prosił, aby go pochować pod progiem kościoła. Tyle dotychczas wiedzieliśmy, słuchając różnego rodzaju ludowych podań i przekazów tradycji.

3. ADRESAT PŁYTY NAGROBNEJ

Wiele światła na temat płyty i wyjaśnienia jej dziejów rzuca sprawozdanie ks. Felicjana Szakina, proboszcza narewskiego (1849-1866), zatytułowane: *Kronika Kościoła parafialnego Rzymsko-Katolickiego Narewskiego w mieście Narwi położonego z 1851 r.*, które w tym samym roku zostało przekazane do Konsystorza Wileńskiego⁶. Wspomniany proboszcz, prezentując stan parafii, przekazał jednocześnie bardzo ciekawą informację na temat płyty, która leżała wewnątrz narewskiego kościoła: *Przy samem wejściu z kościelnej nawy do prezbiterium leży kamień płaski trzy łokci długości, półtora szerokości mający, na którym wryta wydatna figura, przedstawiająca osobę trzymającą w prawym ręku buławę, pod głową wezgłowie, w nogach z lewej strony herb (to jest podkowa z krzyżykiem a na nim ptak). U spodu zaś mieści się napis w zupełności zatarty. Litery tylko wyraźne pozostały D. O. M. Z brzegu pod temi literami taki jeszcze pozostał nadpis „Serenissimis Sigismundo Augusto et Stephano polonis Regibus”. Zkąd trudno wiedzieć kogo wyobraża, ani czasu odgadnąć jak dawno temu się znajduje. Pamiętają, że to był jakiś marszałek królewski⁷. Z analizy inskrypcji wynika więc, że płyta kryła grobowiec jakiegoś królewskiego urzędnika, pieczętującego się herbem Ślepowron, który pełnił służbę na rzecz dwóch królów Zygmunta Augusta i Stefana Batorego.*

Wielką pomocą w odczytaniu zachowanego reliefu i identyfikacji osoby jest zapis w *Księgach Ziemiaskich Suraskich*, sporządzony przez słynnego urzędnika kancelarii brańskiej Ignacego Wawrzyńca Kapicy, zwanego Tuczykiem (1763-1817). Otóż, przekazał on nam następującą informację: *Maciej Szymanowski Woyt Bielski i Narewski*

1. Płyta nagrobna
Macieja Szymanowskiego
z kościoła
rzymskokatolickiego
w Narwi.

Fot. Z. Rostkowski, 2017 r.

**Tombstone of Maciej
Szymanowski from
the Roman Catholic
church in Narew.**

Photo: Z. Rostkowski, 2017.

2. Część górna płyty nagrobnej z Narwi. Fot. Z. Rostkowski.
Upper part of the tombstone from Narew. Photo: Z. Rostkowski.

umarł bezpotomny. Dnia 17 marca R-u 1586 przy Kościele Narewskim pochowany. Zostawił po sobie żonę Annę Giedroiciównę. Sukcesją po nim brali: Katarzyna Szymanowska siostra jego rodzona: żona Mikołaja Modzelewskiego, tudzież Jan Modzelewski, Helena i Dorota, oraz Zofia Oliassowa, syn i córki tegoż Mikołaja Modzelewskiego z przerzeczonej Katarzyny Szymanowskiego splotzeni, niemniej Wasko Toczyłowski, Stanisław Toczyłowski, Fabius Toczyłowski i Wasko Szymanowski, siostrzeńce i synowce własni wspomnianego niegdy Macieja Szymanowskiego Woyta Bielskiego i Narewskiego. Na ostatek Barbara córka przeszłego Jaronima Szymanowskiego⁸.

Powyższy zapis Ignacego Wawrzyńca Kapicy pozwala rozszyfrować dotychczasowe przekazy tradycji i odpowiedzieć na intrygujące pytanie: kogo kryła i komu była dedykowana płyta nagrobna z narewskiego kościoła? Dziś z całą

3. Płyta nagrobna obok kościoła w Narwi. Fot. P. Mastalerz, 1979 r.
Tombstone next to the church in Narew. Photo: P. Mastalerz, 1979.

pewnością możemy stwierdzić, że przedstawia ona Macieja Szymanowskiego (syna Augustyna), wójta bielskiego i narewskiego w latach 1574-1586, który został pochowany w narewskim kościele⁹. W 2. poł. XVI w. był on jedną z najbardziej znaczących postaci narewskiej parafii, wywodzących się ze środowiska szlacheckiego, która wybrała drogę kariery urzędniczej¹⁰. Śledząc rodowód Macieja Szymanowskiego należy dodać, że pochodził on ze szlacheckiej wsi Szymany Góra Łęk, zwanej czasem Szymany Gorzałki, leżącej w parafii rajgrodzkiej, w Ziemi Bielskiej. Rodzina Szymanowskich pieczętowała się herbem Ślepowron, którego zasadniczymi elementami była podkowa z krzyżem i krukiem na górze. To właśnie ten herb, który jeszcze widział w 1851 r. ks. Felicjan Szakin, znajdował się wcześniej na nagrobnej tablicy w narewskim kościele. Wiemy też, że Maciej Szymanowski miał dwóch braci Jana i Pawła oraz siostrę Katarzynę. Był ożeniony z Anną Giedrojcówną, córką Stanisława, którą po jego śmierci poślubił Stanisław Łączyński - kolejny wójt bielski i narewski (1586-1609). On też, za zgodą królowej Anny Jagiellonki, wykupił od spadkobierców Macieja Szymanowskiego prawa do wójtostwa narewskiego, które król Zygmunt III potwierdził 5 X 1588 r. w Radomiu¹¹.

Śledząc natomiast karierę Macieja Szymanowskiego, wiemy, że już w 1567 r. pełnił on urząd podstarosty zamku drohickiego¹². Z tym też tytułem, jako jeden z pierwszych przedstawicieli szlachty powiatu drohickiego, w dniu 14 V 1569 r. razem z braćmi i synowcem Mateuszem, złożył przysięgę Zygmuntovi III Augustowi po wcieleniu Podlasia i Wołynia do Korony Polskiej¹³. W czasach króla Zygmunta Augusta i Stefana Batorego zarządzał dobrami królewskimi w starostwie bielskim.

4. Płyta nagrobna przy wejściu do zakrystii. Fot. Andrzej Stasiak, 1986 r.
Tombstone next to the entrance to the sacristy. Photo: A. Stasiak, 1986.

W dowód uznania za swoje zasługi z dniem 1 X 1577 r. otrzymał od monarchy urząd wójta bielskiego, a 15 XI 1577 r. zgodę kancelarii królewskiej na objęcie wójtostwa narewskiego¹⁴. Powyższe fakty zgadzają się z treścią inskrypcji na płycie, odczytaną przez ks. Felicjana Szakina, że osoba spoczywająca pod płytą pozostawała w służbie dwóch królów polskich Zygmunta Augusta i Stefana Batorego (*Serenissimis Sigismundo Augusto et Stephano polonis Regibus*).

Maciej Szymanowski zmarł 17 III 1586 r. w Narwi, nie zostawiwszy po sobie żadnego potomstwa¹⁵. Następnego dnia został pochowany w narewskim kościele przez ówczesnego proboszcza ks. Grzegorza Szczepichowskiego¹⁶. Na pogrzeb znanego wójta narewskiego przybyli między innymi: leśniczy bielski Stanisław Trojanowski,

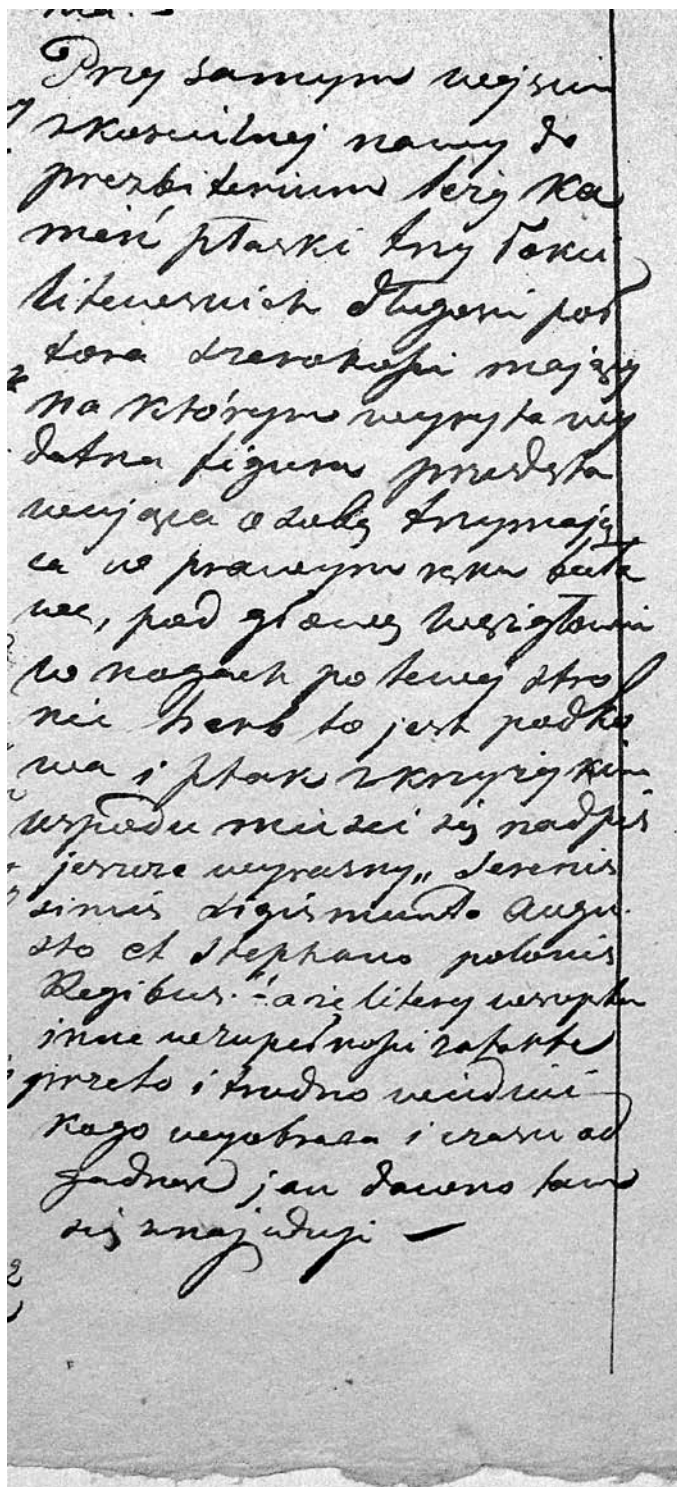
Jan Jussman, urzędnik z Pulsz, Stanisław Lanczyński, urzędnik z Wyszek, Łazarz Rydzewski, pisarz prowentowy Starostwa Bielskiego, Stanisław Zdarski, Krzysztof Wyszowski oraz wielu innych urzędników.

Kilka miesięcy przed śmiercią, a dokładnie w piątek 20 XII 1585 r., Maciej Szymanowski sporządził testament w sądzie miejskim w Narwi, który został umieszczony w *Księdze Ziemskiej Bielskiej*¹⁷. Świadcami tego aktu byli: landwójt narewski Mikołaj Pierszewicki, burmistrz miasta Narew Marcin Olszański, ówcześni radni: Paweł Tomaszek, Iwan Kołton, Mikołaj Dibka, Jadam Pietrzykowski, Iwaszko Kubaszewicz, Iwan Łohwinowicz oraz ławnicy przysięgli: Jakub Lachowski, Maxim Harciszowicz, Jakub Bohdanowicz, Niczypor Parchwinowicz oraz Micz Hacznik. Po wyznaniu swojej wiary w Boga i sąd Boży, już na początku testamentu Marcin Szymanowski wyraził następujące życzenie: *Cztało moje ku pogrzebowij przj thjym Narewskim kosciele objczaiem chrczesczianskim, aby do thąd odpoczjwato aż Bog z Anioły Swemi w maiestacie j wszechmocznosci Swoiei przjdzie*. Ten zapis testamentowy jest kolejnym

argumentem za tym, że płyta nagrobna kryła grobowiec wójta bielskiego i narewskiego Macieja Szymanowskiego, który został pochowany w pierwszym kościele narewskim ufundowanym w 1541 r. przez królową Bonę Sforza¹⁸. Należy przypuszczać, że wkrótce po jego śmierci grób pokryto prostokątną płytą z piaskowca z bardzo wymownym reliefem.

4. MIEJSCA PRZECHOWYWANIA PŁYTY

Ze sprawozdania ks. Felicjana Szakina z 1851 r. wynika, że nagrobna płyta Macieja Szymanowskiego mieściła się na środku pierwszego kościoła narewskiego przed drzwiczkami balustrady, czyli przy przejściu z nawy głównej do prezbiterium. Ten fakt z kolei tłumaczy, dlaczego kolejny kościół, ufundowany przez ks. bp. Ludwika de Riaucoura (1777), proboszcza narewskiego w latach 1739-1777, został postawiony dokładnie na miejscu pierwszego¹⁹. Podyktowana była zatem taka, a nie inna lokalizacja grobowca Macieja Szymanowskiego. Dzięki temu też wiemy, że od 1586 r. płyta

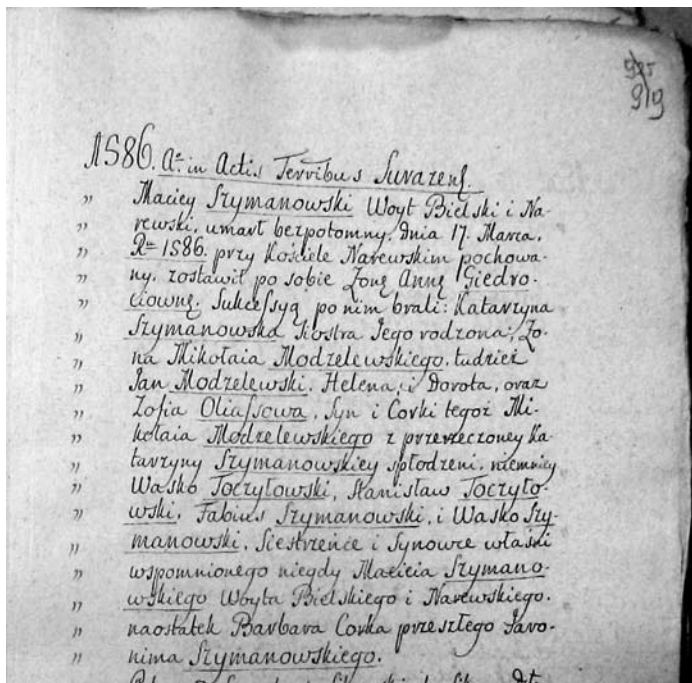
5. Informacja o płycie nagrobnej w sprawozdaniu ks. F. Szakina z 1851 r. ADD.

Information about the tombstone in a report by Rev. F. Szakin from 1851. Diocesan Archive in Drohiczyń.

nagrobna znajdowała się wewnątrz kościoła ufundowanego przez królową Bonę, a następnie, aż do 1853, mieściła się w drugim kościele, dokładnie na środku nawy głównej, tuż przed wejściem do prezbiterium. Taka lokalizacja spowodowała jednak to, że stosunkowo miękki relief na powierzchni piaskowca uległ prawie całkowitemu zniszczeniu.

Podczas wymiany podłogi w nawie głównej, dokonanej w 1853 r. dzięki staraniom ks. Felicjana Szakina, płyta nagrobna została usunięta, a grobowiec Macieja Szymanowskiego pokryto sosnowymi deskami²⁰. Od tego czasu płyta znajdowała się poza świątynią i była kładziona w różnych miejscach. Do 1958 r. leżała tuż przy fasadzie kościoła od strony północnej, później przy północnej ścianie prezbiterium. W 1981 r. została wniesiona do kruchty i położona po lewej stronie. Z przekazów tradycji wiemy, że w 2005 r. ponownie umieszczono ją przed frontonem kościoła²¹. Obecnie leży w przedsionku kościoła pod lewą ścianą, patrząc od wejścia głównego²².

6. Zapis o śmierci Macieja Szymanowskiego z 1586 r. ANK, ZZG.
Record of the death of Maciej Szymanowski from 1586.
National Archives in Cracow, ZZG.

ZAKOŃCZENIE

Na podstawie powyższych badań i analiz możemy powiedzieć, że płyta nagrobna z kościoła pw. Wniebowzięcia NMP i św. Stanisława BM w Narwi pochodzi z 1586 r., a jej dzieje łączą się z postacią Macieja Szymanowskiego h. Ślepowron (zm. 17 III 1586), który w latach 1577-1586 pełnił urząd wójta bielskiego i narewskiego. Na własne życzenie został on pochowany 18 III 1586 r. we wnętrzu narewskiego kościoła, tuż przed wejściem do prezbiterium.

Śledząc dzieje tablicy nagrobnej Macieja Szymanowskiego, przy okazji możemy zaznaczyć, że jego grób najprawdopodobniej nadal znajduje się na środku kościoła, tuż przed drzewczkami balustrady, która oddziela nawę główną od prezbiterium.

Płyta nagrobna Macieja Szymanowskiego z 1586 r. stanowi ważne świadectwo dziejów parafii narewskiej, jej wiernych oraz dobrodziejów. Należy tylko ży-

czyć, aby jak najszybciej została ona wyeksponowana i przymocowana pionowo do ściany, aby jeszcze bardziej mogła zadziwiać swoją historią.

PRZYPISY

- ¹ *Ecclesia Narvensis in Civitate Narew Ligna erecta 1751 ab Ill[ustrissi]mo de Riaocour Episcopo Ptolemaidae, nondum Consecrata, sed tantum Benedicta*. [...] *Structura Ecclesiae ab Annis 51 aedificata*, Archiwum Diecezjalne w Łomży, II Sygn. 325, Par. Narew 1799, Wizytacja dekanalna z 16.09.1802, p. 1. 13; Rosyjskie Państwowe Archiwum Akt Dawnych w Moskwie (dalej: RGADA), F1603-11-782; Akta korespondencji kościoła katolickiego w Narwi 1798-1800, k. 23. 44^v; Archiwum Diecezjalne w Drohiczynie (dalej: ADD); Zespół Akt Parafii Narew (dalej: ZAPN) III/I/7; *Inwentarz kościoła parafialnego w Narwi 1814, 1818, 1820, 1828*, k. 8; tamże, Zespół Akt Dziekana Bielskiego (dalej: ZADzB) III/I/2^v c^o; *Dane o kościołach i kaplicach dekanatu bielskiego 1866*, s. 3^v; tamże, ZAPN VII/A/10, *Księga pism przychodzących par*, Narew 1866, k. 41^v.
- ² Archiwum Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białymstoku, Karta ewidencyjna zabytku – płyta nagrobna, oprac. B. Cichońska, Białystok 2010, nr 10327; tamże, Karta ewidencyjna zabytku – płyta nagrobna, oprac. M. Woźniak, Białystok 1963; A. Kalisz (oprac.), *Narew. Kościół parafialny pw. św. Stanisława Bpa i NMP z dzwonnicy. Wstępne studium historyczno-architektoniczne*, Białystok 1979, s. 5.
- ³ Archiwum Kurii Diecezjalnej w Drohiczynie (dalej: AKDD); Akta Kurialne Parafii Narew (dalej: AKPN), t. IV (2008-2018), k. 96.
- ⁴ AKDD, AKPN, t. IV (2008-2018), k. 306, 311.
- ⁵ D. Michaluk, *Z dziejów Narwi i okolic. W 480. rocznicę nadania prawa chełmińskiego 1514-1994*, Białystok-Narew 1996, s. 57; J. Poskrobko, *Dzieje Rzymsko-Katolickiej parafii Narew od jej powstania do wybuchu II wojny światowej (1528-1939)*, Lublin 1985, s. 44; AKDD, AKPN, t. IV (2008-2018), k. 97.
- ⁶ Biblioteka Uniwersytetu Wileńskiego (dalej: VUB), F4-A2771-36105, k. 2; zob. ADD, ZAPN III/I/1, *Inwentarz kościoła w Narwi 1804*, k. 2.
- ⁷ VUB, F4-A2771-36105, k. 3.
- ⁸ ANK, ZZG, *Kapicjana* 55, s. 919.
- ⁹ Archiwum Narodowe w Krakowie (dalej: ANK). Zbiór Zygmunta Glogera (dalej: ZZG), *Kapicjana* 55, s. 743, 919; I. Kapica-Milewski, *Herbarz*, Kraków 1870, s. 423. Szerzej na temat Ignacego Kapicy-Milewskiego zob.: Z. Romaniuk, *Ignacy Kapica-Milewski h. Tuczyński (1763-1817) – wiceregent grodzki i archiwista brański, autor herbarza*, w: *Słownik biograficzny białostocko-łomżyński*, z. 1, Białystok 2002, s. 86-89.
- ¹⁰ A. Jabłonowski, *Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym*, t. VI, cz. 3, *Podlasie (Źródła Dziejowe*, t. XVII, cz. 3), Warszawa 1910, s. 105.
- ¹¹ Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie (dalej: AGAD), Metryka Królewska (dalej: MK) 135, k. 317^v-319.
- ¹² ANK, ZGG, *Kapicjana* 15, s. 53, 63; tamże, *Kapicjana* 53, s. 14. Czasem jego dziedziczna wieś była nazywana Szymany Goralek; zob.: ANK, ZGG, *Kapicjana* 55, s. 743.
- ¹³ S. Kutrzeba, W. Semkowicz, *Akta unii Polski z Litwą 1385-1791*, Kraków 1932, s. 266, 526.
- ¹⁴ ANK, ZZG, *Kapicjana* 15, s. 28^v. 36^v; tamże, *Kapicjana* 32, s. 81.
- ¹⁵ ANK, ZZG, *Kapicjana* 55, s. 919. Informację o pogrzebie Macieja Szymanowskiego podaje również *Księga Ziemska Bielska* tuż po prezentacji treści jego testamentu: *Działo się w Narwi dnia 18 miesiąca marca Roku 1586 nazajutrz po pogrzebie ciała nieboszczika urodzonego pana Maczieia Sijmanowskiego Woytha Bielskiego y Narewskiego...*; zob.: Państwowe Archiwum Historyczne Litwy w Wilnie (dalej: LVIA), F 1744-1-10, k. 79^v.
- ¹⁶ AGAD, MK 135, k. 318-319.
- ¹⁷ LVIA, F1744-1-10, k. 79-81^v.
- ¹⁸ [...] *est Ecclesia Parochialis lignea veturissima in Anno Millesimo Quingentesimo Quadragesimo Primo per Serenissimam Reginam Poloniae Bonam fundata, nescitur a quo erecta*, w: Archiwum Diecezjalne w Siedlcach (dalej: ADS), D 133, k. 235, 248.
- ¹⁹ W mieście Narwi *est Ecclesia Parochialis lignea, ad fluvium ejusdem nominis, post dirutam vetustissimam Ecclesiam, quae in hoc loco errat noviter fundata Anno Domini Millesimo Septingentesimo Quinquagesimo Quinto...*; zob.: RGADA, F1603-11-782, k. 1.
- ²⁰ ADD, ZAPN III/I/4, *Inwentarz kościoła par. Narew 1857*, k. 2-3; tamże, ZAPN III/I/5, *Inwentarz kościoła w Narwi 1860*, k. 1; tamże, ZAPN III/I/7, k. 32^v-33; LVIA F694-1-4420, k. 105^v; tamże, III/W/3, *Księga rachunkowa par. Narew 1849-1860*, k. 37^v. Kolejna zmiana podłogi została przeprowadzona w 1882 r.; zob.: LVIA F694-1-4420, k. 105^v; ADD, ZAPN III/I/6, *Inwentarz kościoła parafialnego par. Narew 1884*, k. 1; J. Kurczewski, *Biskupstwo wileńskie*, Wilno 1912, s. 245.

- ²¹ J. Kotyńska-Stetkiewicz, *Barokowy kościół w Narwi*, „Biuletyn Konserwatorski Województwa Podlaskiego”, 11 (2005), s. 105; A. Kalisz (oprac.), *Narew. Kościół parafialny pw. św. Stanisława Bpa i NMP z dzwonnica*, s. 12; J. Kotyńska, *Narew woj. białostockie. Wystrój kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP i św. Stanisława Biskupa. Studium historyczne opracowane na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku*, Białystok 1987, s. 29.
- ²² A. Kalisz (oprac.), *Narew. Kościół parafialny pw. św. Stanisława Bpa i NMP z dzwonnica*, s. 5.

TOMBSTONE FROM THE PARISH CHURCH IN NAREW

The present-day Roman Catholic church of the Assumption of the Holy Virgin Mary and St. Stanisław Bishop and Martyr in Narew contains numerous valuable monuments. One of them is a Renaissance tombstone from the end of the sixteenth century, whose history and appearance have for decades stirred the interest and imagination of numerous historians and experts on culture.

Conducted research and analyses of preserved material make it possible to ascertain that the titular tombstone concealed the grave of Maciej Szymanowski of the Ślepowron coat of arms (d. 17 March 1586), who in 1577-1586 held the office of voyt/vogt of Bielsk and Narew. Upon his request he was buried on 18 March 1586 in the centre of the first church in Narew, just before the entrance to the presbytery. The decorative tombstone constitutes important evidence of the history of the parish of Narew, its congregation, and benefactors.